

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี

The Effects of Using a Guidance Activities Package Based on Modeling
Technique to Develop Public Consciousness Behaviors of Mathayom

Suksa I Students at Saensuk School in Chonburi Province

สุนทรี ผาตินาวิน (Suntaree Phatinawin)¹ วไลยา สบายยิ่ง (Wunlapa Sabaiying)²

นรินาถ แสนสา (Niranart Sansa)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการทดลอง (2) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ (3) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล (4) เปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกันหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และ (5) สังเคราะห์ความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 70 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 35 คน และสุ่มเพื่อกำหนดกลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบสอบถามพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีค่าความเที่ยง .86 (2) ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 12 กิจกรรม และ (3) กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ จำนวน 12 กิจกรรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางและการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน (4) กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน และ (5) การสังเคราะห์ข้อมูลจากใบงานกิจกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้น โดยใช้เทคนิคตัวแบบทั้งตัวแบบบุคคลจริง รองลงมาตัวแบบสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอว่า ตัวแบบบุคคลจริงได้ผลดีที่สุด เพราะเป็นตัวอย่างพฤติกรรมที่สังเกตง่ายและชัดเจน สามารถเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดีกว่า โดยการเสนอตัวแบบต้องควบคู่กับการเสริมแรง

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมแนะแนว เทคนิคตัวแบบ จิตสำนึกสาธารณะ มัธยมศึกษา

¹ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ แผนกวิชาการแนะแนวและการปรึกษาเชิงจิตวิทยา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Abstract

The purposes of this research were (1) to compare the behavior of a public consciousness of the experimental group and the control group before and after treatment (2) to compare the behavior of a public consciousness of the experimental group before and after the series of events Guidance. Technical models of behavior are the public consciousness (3) to compare the behavior of a public consciousness of the experimental group after trials with long follow-up (4) to comparing the behavior of a public consciousness of the experimental group with backgrounds biological social differences. well after a series of technical guidance activities as a model for the development of public awareness and behavior (5) to synthetic opinions and feelings of students to participate in the Technical Guidance to develop a public consciousness behavior. The employed research sample consisted of MatthayomSuksa 1 students in the 2016 academic year of Saensuk School, A.Muang Chonburi province, 70 students were randomly selected from two classrooms which divided into 2 groups, the experimental group and the control group, each of which consisted of 35 students. The instrument using in this study were (1) Behaviors questionnaire of public consciousness, with reliability coefficient of 0.86. (2) the 12 guidance activities packages under the technical guidance to develop behavior of public consciousness.(3) other 12 guidance activities. Statistics for data analysis were percentage, average, standard deviation, T-test, two-way analysis of variance and content analysis. The results showed that (1) the trial after a series of events under the technical guidance to develop a model of behavior. A public consciousness with the consciousness of public behavior than the control group after a series of other guidance activities. The level of statistical significance.05 (2) experimental group after a series of technical guidance activities as a model for behavioral development of public consciousness. The behavior of public awareness is higher than the previous group guidance activities by using techniques to model the behavior of the public consciousness. Statistically significant at the .05 level. (3) In the latter group were to follow. The behavior of public consciousness Not significantly different (4) groups with different social backgrounds biology. After a series of technical guidance activities as a model for behavioral development of public consciousness. The behavior of public consciousness No different. and (5) synthesis of the work of students who participated found that students behave higher consciousness. Using modeling techniques, both the real person. Followed by a symbol And substances added or hearsay. The sample has proposed that The party really got the best results. It is a behavior that is simple and clear. Can mimic the behavior modeled better. The offer must be coupled with a reinforcement.

Keywords: Guidance activities package, Modeling technique, Public consciousness, Mathayom Suksa

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐานรวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษต่อโดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มตามศักยภาพพัฒนาอย่างรอบด้านเพื่อความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เสริมสร้างให้เป็นผู้มีศีลธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกสาธารณะเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมและสังคม สามารถจัดการตนเองได้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุขโดยมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ดังนี้คือ 1. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ 2. ซื่อสัตย์สุจริต 3. มีวินัย 4. ใฝ่เรียนรู้ 5. อยู่อย่างพอเพียง 6. มุ่งมั่นในการทำงาน 7. รักความเป็นไทย และ 8. มีจิตสาธารณะ

ดังนั้นจิตสำนึกสาธารณะมีความสำคัญ จะเห็นได้ว่าการเสริมสร้างจิตสาธารณะเป็นสิ่งจำเป็นต่อสังคมไทยเป็นอย่างมากดังที่ นราธิพย์ พุ่มทรัพย์ (2551 อ้างอิงในนงลักษณ์ วิรัชชัยและคณะ, 2551, น.ก) ได้กล่าวว่าการพัฒนาประเทศการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรมและวัฒนธรรมมีความสำคัญไม่น้อยกว่าการพัฒนาทางเศรษฐกิจ การสร้างจิตสาธารณะให้กับบุคคลเป็นเรื่องของจิตใจซึ่งจะหล่อหลอมให้เกิดเป็นบุคลิกเฉพาะของบุคคลนั้นตลอดไป ลักษณะของบุคคลที่มีจิตสำนึกสาธารณะจะรู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา ใส่ใจในเรื่องของส่วนรวมโดยคิดว่าเป็นเรื่องของตนเอง คำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและคำนึงถึงผู้อื่นเมื่อจะแสดงพฤติกรรมใดใดออกมา มีความรับผิดชอบต่อสังคมและคำนึงถึงหน้าที่ของตนเอง ดูแลรักษาทรัพย์สินสมบัติของส่วนรวมหรือของสาธารณะซึ่งองค์กร หน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชนหลายๆ แห่งต่างตื่นตัวและร่วมกันรณรงค์ในการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้กับประชาชนโดยใช้วิธีการต่างๆ มากมายทั้งการจัดกิจกรรมให้ประชาชนมีส่วนร่วมจัดรณรงค์และใช้สื่อต่างๆ โดยเฉพาะสื่อโทรทัศน์ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลายๆ ภาคส่วนในสังคมต่างเห็นความสำคัญของจิตสาธารณะ

จากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาเรื่องจิตสำนึกสาธารณะโดยสื่อพลัง (2542, น.3 อ้างอิงใน อ้อมใจ วงมณฑา 2553) จากบทความจิตสำนึกสาธารณะสู่ประชา ให้นิยามจิตสำนึกสาธารณะ (Public consciousness) หรือ จิตสาธารณะ (Public mind) คำว่า “สาธารณะ” หมายถึง กิจสมบัติ สิ่งของ สถานที่ ที่ไม่ได้เป็นของปัจเจกบุคคลใด ทั้งยังอาจหมายถึงความรวมถึงความเป็นส่วนรวมและสังคมได้อีกอย่างหนึ่ง ซึ่งจิตสาธารณะมีความหมายในแง่ความเป็นพลเมืองผู้ตื่นรู้ ตระหนักในสิทธิและความรับผิดชอบต่อที่สร้างสรรค์สังคมส่วนรวมของคนสามัญพลเมืองที่เรียกร้องความมีส่วนร่วม และต้องการที่จะจัดการดูแลและกำหนดชะตากรรมตนเองและชุมชน โดย บุญทัน ภูบาล (2549, น.23) กล่าวถึง จิตสำนึกสาธารณะเป็นจิตสำนึกเพื่อส่วนรวมเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นด้วยความสมัครใจ ด้วยการอาสาโดยไม่มีใครบังคับ ตระหนักรู้และคำนึงถึงประโยชน์สุขของส่วนรวมและสังคม เห็นคุณค่าของการเอาใจใส่ ดูแลสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ ที่เป็นส่วนรวม และพรพิชญ์ วิริยากุลภัทร์ (2553, น.12) ให้ความหมายจิตสำนึกสาธารณะ ว่าหมายถึง การรู้จักเอาใจใส่เป็นธุระและเข้าร่วมในเรื่องของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มโดยพิจารณาจากความรู้ความเข้าใจหรือพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการมีจิตสำนึกสาธารณะ เช่น การดูแลรักษาความสะอาดสิ่งแวดล้อม โดยการไม่ทิ้งขยะลงในแหล่งน้ำ การดูแลสาธารณะ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

สมบัติ เช่น โทรศัพท์สาธารณะ หลอดไฟฟ้าที่ให้ความสว่างตามถนนหนทาง แม้แต่การประหยัdnน้ำประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกันดูแลรักษา ให้ความร่วมมือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกันกระทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

ผู้วิจัยได้สอบถามเพื่อนครู และการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่สอนหนังสือ และขณะปฏิบัติหน้าที่ครูเวรประจำวันของโรงเรียน และจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครองของนักเรียน พบว่า นักเรียนของโรงเรียนแสนสุข ขาดจิตสำนึกสาธารณะหลายด้าน เช่น ไม่ช่วยงานบ้าน ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มาเข้าเรียนและร่วมกิจกรรมของทางโรงเรียนล่าช้า ไม่ทำความสะอาดเขตรับผิดชอบ ไม่รักษาความสะอาดในบริเวณโรงเรียน ไม่รักษาสมบัติของโรงเรียน ขาดความมีน้ำใจต่อผู้อื่น ขาดความรับผิดชอบในตนเอง ขาดความเคารพในสิทธิของผู้อื่น มีความเสียสละต่อส่วนรมน้อย และขาดจิตสำนึกต่อผู้อื่นและต่อส่วนรวม ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้เป็นส่วนสำคัญที่จะส่งผลให้เกิดปัญหาในสังคมต่อไปได้ โดยดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538, น.77) ได้กล่าวถึงการปลูกฝังจิตสำนึกว่าควรจะมีเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก โดยเฉพาะช่วงอายุ 3-8 ขวบเป็นช่วงที่เด็กมีความไวต่อการรับการปลูกฝังส่งเสริมจริยธรรมและวัฒนธรรมเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งการปลูกฝังจิตสำนึกสาธารณะให้กับเด็กนั้นทุกๆ ฝ่ายต้องร่วมมือกันอย่างเป็นระบบเพื่อที่จะสร้างสิ่งแวดล้อมบริบททางสังคมที่เหมาะสมเอื้อต่อการรับรู้การเรียนรู้ ในเรื่องของจิตสำนึกสาธารณะของเด็กเพราะจิตสำนึกสาธารณะเป็นเรื่องของคุณลักษณะที่จะซึมซับจากการเรียนรู้จากสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวได้ถ้าสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวของเด็กดีจะทำให้เด็กเกิดการเรียนรู้และเกิดการหล่อหลอมเป็นบุคลิกภาพที่ดีแม้ว่าการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะควรจะมีปลูกฝังตั้งแต่ในวัยเด็กแต่จากสภาพสังคมในปัจจุบันพบว่าการเสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะนั้นควรเสริมสร้างให้กับทุกคนและทุกช่วงวัยในสังคมโดยผู้วิจัยได้สนใจที่จะศึกษาการพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้เห็นว่าจิตสำนึกสาธารณะเป็นสิ่งสำคัญและเป็นพฤติกรรมที่สามารถพัฒนาได้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งเป็นเครื่องมือที่สร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการสอนประกอบด้วยคู่มือครู มีคำชี้แจงทั่วไป วัตถุประสงค์ วิธีการใช้และเครื่องมือวัดประเมินผล รวมถึงโปรแกรมกิจกรรมแนะแนวมีรายละเอียดดังนี้ ชื่อกิจกรรม แนวคิด วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการ อุปกรณ์และการประเมินผลชุดกิจกรรมแนะแนว ซึ่งชุดกิจกรรมแนะแนว ผู้วิจัยหลายคนได้ทำการศึกษา วิเคราะห์ และสรุปผลแล้วว่าสามารถพัฒนาพฤติกรรมผู้เรียนในด้านต่างๆ เกิดการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมได้ผลสำเร็จ เช่น พรทรัพย์ ชื่นในเมือง (2554) ศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี พัทธรา พรหมชาติ (2555) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพมหานคร และสอดคล้องกับชัยญา บุญรักษ์ (2556) ศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพมหานคร เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้นแล้วนั้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญของจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะเสริมสร้างให้เยาวชนได้พัฒนาศักยภาพที่มีอยู่ พฤติกรรมที่พึงประสงค์ และเป็นสิ่งสำคัญในการควบคุมตนเองในการทำในสิ่งที่ถูกต้องในสังคมต่อไป ดังนั้นจึงได้พัฒนาชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ของแบบดูรามาใช้ในการปรับปรุง และส่งเสริมเกี่ยวกับความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี เพื่อเป็นการปลูกฝังเรื่องความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมก่อนและหลังการทดลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองก่อนและหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล
4. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ
5. เพื่อสังเคราะห์ความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ

สมมติฐานการวิจัย

1. กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น
2. กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ
3. กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ในระยะติดตามผล มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกันกับระยะหลังการทดลอง
4. กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตาม เทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะจะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ โดยมุ่งเน้นเพื่อพัฒนานักเรียนวัยรุ่นตอนต้นให้ได้รับการพัฒนาโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ 12 กิจกรรม โดยแต่ละกิจกรรมใช้เวลา 50 นาที กิจกรรมแต่ละกิจกรรมมุ่งเน้นพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งจิตสำนึกสาธารณะต่อตนเองและจิตสำนึกสาธารณะส่วนรวม แบ่งเป็น จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน และจิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

พฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง พฤติกรรมที่บุคคลตระหนักรู้ ซึ่งเป็นความรับผิดชอบที่เกิดจากภายในซึ่งอยู่ในจิตใจและส่งผลมาสู่การกระทำภายนอก ตระหนักรู้และคำนึงถึงส่วนรวม ตระหนักในสิทธิและความรับผิดชอบต่อตนเองและความรับผิดชอบต่อที่สร้างสรรค์ เพื่อชุมชนและสังคมส่วนรวม เห็นคุณค่าของการเอาใจใส่ คำนึงถึงประโยชน์สุขของส่วนรวมและสังคม มีความสำนึกและยึดมั่นคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม เป็นการประพฤติปฏิบัติที่เน้นความเรียบร้อย ประหยัด เที่ยงตรง มีความรักและความเอื้ออาทร มองโลกในแง่ดี บนพื้นฐานของการตั้งใจดีและเจตนาดี โดยจำแนกดังนี้

1) **จิตสำนึกสาธารณะต่อตนเอง** หมายถึง ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ประหยัดรู้จักความพอดี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

2) **จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมแบ่งเป็น**

2.1 **จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน** หมายถึง ดูแลทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของโรงเรียน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เคารพสิทธิในการใช้สาธารณสมบัติของทางโรงเรียน และอาสาช่วยเหลือบุคคลในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ

2.2 **จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน** หมายถึง ดูแลทำความสะอาดบริเวณชุมชน ดูแลรักษาสาธารณสมบัติของชุมชน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เคารพสิทธิในการใช้สาธารณสมบัติของชุมชน และอาสาช่วยเหลือกิจกรรมในชุมชนด้วยความเต็มใจ

เทคนิคตัวแบบ หมายถึง กระบวนการที่บุคคลสังเกต ฟัง หรืออ่านเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือสัญลักษณ์แทนบุคคล แล้วประมวลเป็นข้อมูลในการแสดงพฤติกรรมของตนต่อไป ตัวแบบจำแนกเป็น (1) ตัวแบบที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลจริง (2) ตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์และ (3) สารบันทึกหรือคำบอกเล่า การเรียนรู้จากการเลียนแบบจึงเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้มนุษย์สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้อย่างกว้างขวางขึ้น พฤติกรรมของมนุษย์หลายอย่างเกิดขึ้นมาโดยที่มนุษย์ไม่มีประสบการณ์ตรง แต่มนุษย์สังเกตเห็นตัวแบบหรือผู้อื่นกระทำ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) มีกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม วัดก่อนและวัดหลังการทดลอง (Randomized Pretest – Posttest Control Group Design) แบบมีการสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่ม (Random Assignment) ซึ่งมีแบบการวิจัย ดังนี้

Sample	Pretest	Treatment	Posttest	Follow-up period
Experimental Group	R T ₁	X	T ₂	T ₃
Control Group	R T ₁	~X	T ₂	

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

R	แทน การสุ่มตัวอย่างเข้ากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยวิธีสุ่มเข้ากลุ่ม
X	แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาความมีจิตสำนึกสาธารณะที่ใช้กับกลุ่มทดลอง
~X	แทน การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ด้านส่วนตัวและสังคมไม่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาความมีจิตสำนึกสาธารณะ ที่ใช้กับกลุ่มทดลอง
T ₁	แทน การวัดก่อนการทดลอง (Pre-test)
T ₂	แทน การวัดหลังทดลอง (Post-test)
T ₃	แทน การวัดในระยะติดตามผล (Follow-up period)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ในการวิจัยนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนแสนสุข อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 396 คน จาก 10 ห้องเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยนี้คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2558 โรงเรียนแสนสุข อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี จำนวน 70 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม 2 ห้องเรียน จากนั้นสุ่มเข้ากลุ่ม 2 กลุ่ม ได้กลุ่มละ 35 คน และสุ่มเพื่อกำหนดกลุ่ม เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือสำหรับวัดตัวแปร คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ในที่นี้กำหนดแบบสอบถามเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของผู้ปกครอง ตอนที่ 2 พฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ

2. เครื่องมือที่ใช้สำหรับการทดลอง มี 2 ประเภท คือ ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการ ดังนี้

1. เลือกกลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข ปีการศึกษา 2558 จำนวน 396 คน จาก 10 ห้องเรียน โดยกระบวนการสุ่มแบบกลุ่ม เป็นกลุ่มทดลอง 1 ห้อง และกลุ่มควบคุม 1 ห้อง ห้องละ 35 คน

2. นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 30 ข้อ และคำถามลักษณะทางชีวสังคม 3 ข้อ ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัว แล้วเก็บเป็นคะแนนก่อนเรียน (Pretest)

3. ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ เพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กับกลุ่มทดลอง จำนวน 12 ครั้งๆ ละ 50 นาที เป็นเวลา 12 วัน จัดกิจกรรมในวันจันทร์ และวันอังคาร เวลา 14.40 - 15.30 น. กลุ่มควบคุมดำเนินการโดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ ด้านส่วนตัวและสังคมไม่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาความมีจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 12 วัน เท่ากัน สถานที่และมีสภาพแวดล้อมที่ใกล้เคียงกัน

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

4. เมื่อเสร็จสิ้นจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 ครั้งแล้ว ให้นักเรียนทำแบบสอบถามหลังเรียน (Posttest) จำนวน 30 ข้อ

5. ในระยะติดตาม หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 ครั้ง ผ่านไป 2 สัปดาห์ ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ทำแบบสอบถามพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 30 ข้อ อีกครั้ง

6. นำผลคะแนนก่อนเรียน (Pretest) และผลคะแนนหลังเรียน (Posttest) และระยะติดตาม มาทำการวิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t-test) ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. **สถิติพรรณนา** ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. **สถิติอ้างอิง** ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two Way ANOVA) การวิเคราะห์ทางสถิตินี้ วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

3. **ข้อมูลเชิงคุณภาพ** สังเคราะห์ความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ โดยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ข้อมูลในใบงานและการเขียนตอบของนักเรียน

ผลการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น” ใช้การเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบอิสระ (t-test independent) ตัวแปรตามคือ พฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ผลการวิเคราะห์ ดังตาราง

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ			
		$\bar{X}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมี จิตสำนึกสาธารณะ)	35	108.21	2.13	0.78	.19
กลุ่มควบคุม (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ)	35	107.23	2.04		

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

จากผลที่พบสรุปได้ว่า ก่อนการทดลองนักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และนักเรียนกลุ่มควบคุมใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ			
		$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
กลุ่มทดลอง (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมี จิตสำนึกสาธารณะ)	35	132.68	2.54	39.74	.00*
กลุ่มควบคุม (ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ)	35	110.17	2.26		

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ สูงกว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ที่ว่า “หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองจะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05”

สมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ สูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ” วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

กลุ่มทดลอง		ค่าสถิติ			
(ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรม ความมีจิตสำนึกสาธารณะ)					
	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ก่อนการทดลอง	35	108.21	2.13	52.36	.00*
หลังการทดลอง	35	132.68	2.54		

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ สูงกว่าก่อนการทดลองใช้ชุดกิจกรรม

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

แนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ที่ว่า “กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรม ความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ”

สมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ในระยะติดตาม มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกันกับระยะหลังการทดลอง” วิเคราะห์โดยใช้สถิติการทดสอบค่าทีแบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent)

การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนว	จำนวน (คน)	ค่าสถิติ			
		$\bar{x}$	S.D.	t	Sig.
ระยะหลังการทดลอง	35	132.68	2.54	3.75	.11
ระยะติดตามผล	35	130.92	2.42		

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองระยะติดตามผลหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกับระยะหลังการทดลองใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งผลเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 ที่ว่า “กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน”

สมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างกัน”

ตัวแปรลักษณะภูมิหลังทางชีวสังคมและตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ ได้แก่

- 1) เพศ แบ่งเป็น เพศชายกับเพศหญิง
- 2) ผลการเรียนเฉลี่ย แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีผลการเรียนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 ขึ้นไป และนักเรียนที่มีผลการเรียนตั้งแต่ 2.49 ลงมา
- 3) รายได้ของครอบครัว แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป นักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้ 15,000 – 20,000 บาท และนักเรียนที่ครอบครัวมีรายได้น้อยกว่า 15,000 บาท

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะกับเพศ ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig.
(ก) × (ข)	1	24.48	24.48	1.09	.31
เพศ(ข)	1	7.12	7.12	.39	.78
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมี จิตสำนึกสาธารณะ(ก)	1	8768.55	8768.55	75.24	.00*
ความคลาดเคลื่อน	31	375.01	5.68		
รวม	34				

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่พบนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาตามเพศ ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ แสดงว่าหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ นักเรียนเพศชายและหญิงมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีเพศต่างกัน ภายหลังจากที่ใช้การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีเพศต่างกัน เมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างกัน”

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลองเมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะกับผลการเรียนเฉลี่ย ดังนี้

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig.
(ก) × (ข)	1	2.18	2.18	.38	.53
ผลการเรียนเฉลี่ย(ข)	1	1.15	1.15	.21	.65
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิค ตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมี จิตสำนึกสาธารณะ(ก)	1	8016.46	8016.46	69.42	.00*
ความคลาดเคลื่อน	31	374.05	6.67		
รวม	34				

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ และไม่พบนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาตามผลการเรียนเฉลี่ย ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ แสดงว่าหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ผลการเรียนเฉลี่ยมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่างกัน ภายหลังจากที่ใช้การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยต่างกัน เมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างกัน”

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง เมื่อพิจารณาตามตัวแปรการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะกับรายได้ของครอบครัว

Source of variation	df	SS	MS	F	Sig.
(ก) × (ข)	2	16.48	8.24	1.57	.22
รายได้ของครอบครัว(ข)	2	13.72	6.86	1.29	.28
การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ(ก)	1	6795.26	6795.26	55.73	.00*
ความคลาดเคลื่อน	29	338.83	5.29		
รวม	34				

จากตาราง ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนกลุ่มทดลอง พบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาตามการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ และไม่พบนัยสำคัญทางสถิติเมื่อพิจารณาตามรายได้ของครอบครัว ไม่มีปฏิสัมพันธ์ร่วมกันต่อพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ แสดงว่าหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ รายได้ของครอบครัวมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน

จากผลที่พบสรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีรายได้ของครอบครัวต่างกัน ภายหลังจากที่ใช้การใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน ซึ่งผลดังกล่าวไม่สนับสนุนสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 4 ที่ว่า “นักเรียนกลุ่มทดลอง ที่มีรายได้ของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6 The 6th STOU National Research Conference

ครอบครัวต่างกัน เมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ จะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างกัน”

ผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นและความรู้สึกของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

จากการทำกิจกรรมและการสรุปใบงานกิจกรรมในแต่ละครั้ง และจากการแสดงความรู้สึกของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 12 ครั้ง พบว่า นักเรียนได้เรียนรู้ เข้าใจความหมาย ความสำคัญ คุณค่า ตระหนักถึงความสำคัญของจิตสำนึกสาธารณะ และเห็นถึงประโยชน์ของพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบ คือ (1) จิตสำนึกสาธารณะต่อตนเอง คือปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ประหยัดรู้จักความพอดี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ (2) จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวม แบ่งเป็น (2.1) จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน คือ ดูแลทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของโรงเรียน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน เคารพสิทธิในการใช้สาธารณะสมบัติของทางโรงเรียน และอาสาช่วยเหลือบุคคลในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ (2.2) จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน คือ ดูแลทำความสะอาดบริเวณชุมชน ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของชุมชน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เคารพสิทธิในการใช้สาธารณะสมบัติของชุมชน และอาสาช่วยเหลือกิจกรรมในชุมชนด้วยความเต็มใจ ซึ่งส่งผลดีให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันใช้เป็นแนวทางการประพฤติและนำไปปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายและสรรค์สร้างสังคมส่วนรวม ดูแลรักษาของส่วนรวม รู้จักเอาใจใส่ต่อตนเอง ต่อคนรอบข้าง มีความรับผิดชอบทั้งความคิด การกระทำ และคำพูด ไม่เห็นแก่ประโยชน์และความสะดวกของตนเองเป็นที่ตั้ง มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ต่อสังคม และต่อประเทศชาติ ทั้งนี้จากข้อมูลข้างต้นถือได้ว่า นักเรียนได้เรียนรู้ สนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และสร้างคุณภาพชีวิตในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยนี้สรุปผลได้ดังนี้ (1) กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวจานวน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (2) กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (3) กลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตาม มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน (4) กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน และ (5) การสังเคราะห์ข้อมูลจากใบงานกิจกรรมของนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม พบว่า นักเรียนมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะสูงขึ้น โดยใช้เทคนิคตัวแบบทั้งตัวแบบบุคคลจริง รองลงมาตัวแบบสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า กลุ่มตัวอย่างได้เสนอว่า ตัวแบบบุคคลจริงได้ผลดีที่สุด เพราะเป็นตัวแบบพฤติกรรมสังเกตง่ายและ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ชัดเจน สามารถเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดีกว่า โดยการเสนอตัวแบบต้องควบคู่กับการเสริมแรง สามารถอภิปรายผลการวิจัยตามสมมติฐานได้ดังนี้

1. อภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1

สมมติฐานข้อที่ 1 “กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น” จากผลการวิจัยพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 คือ นักเรียนกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มควบคุมหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 อภิปรายได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาความมีจิตสำนึกสาธารณะ ซึ่งผู้วิจัยได้นำเทคนิคตัวแบบทั้งตัวแบบบุคคลจริง ตัวแบบสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า มาใช้ในกิจกรรมแนะแนวโดยการสังเกตและการเรียนรู้จากตัวแบบได้อธิบายกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้โดยการสังเกตหรือการเรียนรู้โดยตัวแบบว่ามีทั้งหมด 4 อย่าง คือ กระบวนการใส่ใจ (Attention) กระบวนการจดจำ (Retention Process) กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนกับตัวแบบ (Reproduction Process) และกระบวนการจูงใจ (Motivation Process) มาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ และการเสนอตัวแบบทำควบคู่กับการเสริมแรง ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นและผ่านกระบวนการต่างๆ แล้วนั้น สามารถใช้ได้กับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชุดกิจกรรมแนะแนวทั้ง 12 ชุดกิจกรรม ได้ทำการทดลองจริง และได้ผลจริง อีกทั้งผู้วิจัยอื่นๆ ได้ทำการทดลองในการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ได้ประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่นๆ เช่น มนฤดี ธรรมสอน (2553) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “การใช้กิจกรรมเสนอตัวแบบเพื่อส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนดอยเต่าวิทยาคม อำเภอดอยเต่า จังหวัดเชียงใหม่” ผลการทดลองพบว่า ภายหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรมเสนอตัวแบบ นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมมีระเบียบวินัยสูงขึ้นกว่าก่อนการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา มลทอง (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ จังหวัดระยอง” ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเอื้อเฟื้อมีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อสูงกว่านักเรียนที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุษกรณ์ สุวรรณรัตน์ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจะนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา” ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรมีพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้ใช้กิจกรรมแนะแนวอื่นๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จังหวัดชลบุรี สามารถช่วยให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่พัฒนาขึ้นได้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

2. อภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

สมมติฐานข้อที่ 2 “กลุ่มทดลองหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ” จากผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 คือ นักเรียนกลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะสูงกว่ากลุ่มทดลองก่อนใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 อภิปรายได้ว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ สามารถพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ น่าจะเป็นเพราะว่าชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้นมีคุณภาพมีกระบวนการสร้างเครื่องมืออย่างเป็นระบบและประณีตโดยคำนึงถึงความถูกต้องตามหลักการและแนวทางในการสร้างเครื่องมือมีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องมือทางการแนะแนวโดยยึดกรอบแนวคิดองค์ประกอบของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และสร้างชุดกิจกรรมแนะแนว โดยชุดกิจกรรมแนะแนว มีขั้นตอนกิจกรรมตามที่ สมร ทองดีและปราณี รามสูต (2545, น.48) กล่าวว่า “ขั้นตอนของกิจกรรมแนะแนวประกอบด้วย ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม ขั้นดำเนินกิจกรรม ขั้นสรุปกิจกรรม และขั้นประเมินผล” ขั้นตอนตามที่กล่าวนิยมใช้ในรูปแบบของกิจกรรมแนะแนวในชั้นเรียน และมุ่งให้ประสบการณ์ตรงกับนักเรียน เปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิดวิเคราะห์และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเทคนิคตัวแบบมาใช้ในการจัดกิจกรรมโดยมีตัวแบบที่เป็นพฤติกรรมของบุคคลจริงตัวแบบที่เป็นสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า มาใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ โดยจำแนกออกเป็น 2 ด้าน คือ (1) จิตสำนึกสาธารณะต่อตนเอง หมายถึง ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ มีความซื่อสัตย์ ตรงต่อเวลา ประหยัดรู้จักความพอดี และมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ (2) จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมแบ่งเป็น 2.1 จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน หมายถึง ดูแลทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของโรงเรียน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเคารพสิทธิในการใช้สาธารณะสมบัติของทางโรงเรียน และอาสาช่วยเหลือบุคคลในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ 2.2 จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน หมายถึง ดูแลทำความสะอาดบริเวณชุมชน ดูแลรักษาสาธารณะสมบัติของชุมชน รักษาสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน เคารพสิทธิในการใช้สาธารณะสมบัติของชุมชน และอาสาช่วยเหลือกิจกรรมในชุมชนด้วยความเต็มใจ ตามกระบวนการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวที่สร้างขึ้นที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนจึงทำให้รู้สึกสนุกสนานมีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมและบรรยากาศสนุกสนานไม่น่าเบื่อหน่ายนอกจากนี้ในชุดกิจกรรมยังได้นำเทคนิคการเสริมแรงโดยการกล่าวคำชมเชย เข้ามาสอดแทรกระหว่างดำเนินกิจกรรมด้วยเพื่อเป็นการให้ขวัญและกำลังใจนักเรียนในการปฏิบัติและปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริงจากผลเช่นนี้กล่าวได้ว่า การพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พัฒนาได้โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์อื่นๆ เช่น มิริยม ชื่นสุวรรณ (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของนักเรียนชั้น

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

มัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวยจังหวัดนนทบุรี” ซึ่งพบว่า กลุ่มทดลองที่ใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมมีทักษะชีวิตด้านสังคมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนิติธารณ์ บุปผาเดช (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนซีเหล็กเขียวไพรวัลย์วิทยาจังหวัดร้อยเอ็ด” ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเอื้ออาทรสูงขึ้นภายหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข โดยใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะมีคุณภาพ ซึ่งดำเนินการสร้างอย่างถูกต้องตามเป้าหมาย ตรงตามแนวคิด หลักการและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน ย่อมเป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียนอย่างได้ผลดี เพื่อพัฒนาไปสู่ผู้ที่มีศักยภาพ

3. อภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3

สมมติฐานข้อที่ 3 “กลุ่มทดลองหลังใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ในระยะติดตามผล มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกันกับระยะหลังการทดลอง” จากผลการวิจัยพบว่าเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 คือ นักเรียนกลุ่มทดลองในระยะหลังการทดลองกับระยะติดตามผล มีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 3 อภิปรายได้ว่าจากผลการวิเคราะห์ ข้อมูลพบว่าในระยะติดตามผลนักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกันกับระยะหลังการทดลอง ทั้งนี้เป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบโดยครอบคลุม ทั้งด้านองค์ความรู้ และกระบวนการที่ส่งเสริมหรือกระตุ้นนักเรียนกลุ่มทดลองให้รู้จักและเข้าใจตนเองตามความเป็นจริงซึ่งประกอบด้วยการให้ข้อมูลความรู้สร้างความเข้าใจเพื่อเป็นแนวทางในปรับเปลี่ยนคุณลักษณะต่างๆ ที่ส่งผลต่อการมีจิตสำนึกสาธารณะ ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิคตัวแบบ และเสนอตัวแบบพฤติกรรมของบุคคลจริง ตัวแบบสัญลักษณ์ทั้ง วิทัศน์ รูปภาพ สถานการณ์จำลอง และสารบันทึก และยังนำเทคนิคการเสริมแรง เช่น การกล่าวคำชมเชย การให้กำลังใจ การปรบมือ เข้ามาสอดแทรกระหว่างการทำกิจกรรมเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้นักเรียนได้นำ ความรู้ แนวคิด ข้อปฏิบัติที่ได้รับไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ซึ่งถือว่าการสร้างความตระหนักรู้อยู่เสมอถึงผลดีที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ ส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ ส่งผลให้นักเรียนกลุ่มทดลองเกิดจิตสำนึกสาธารณะ และระยะติดตามผล ซึ่งระยะเวลาจะผ่านไป 2 สัปดาห์ แต่พฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะก็ยังคงทนซึ่งนักเรียนได้เรียนรู้จากตัวแบบที่ดีที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียนทำให้นักเรียนรู้สึกดีต่อการร่วมกิจกรรมเกิดความสุขสนุกสนานมีความกระตือรือร้น มีบรรยากาศที่ดี ในการแสดงความคิดเห็นระหว่างการทำกิจกรรม ซึ่งเกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสาร นักเรียนได้นำความรู้แนวคิดข้อปฏิบัติที่ได้รับไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมซึ่งถือว่าการสร้างความตระหนักรู้อยู่เสมอ ส่งผลดีที่เกิดจากการแสดงพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะทั้งต่อตนเอง ผู้อื่นและส่วนรวม จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะที่คงทน และพร้อมที่จะรักษาให้คงไว้อยู่เสมอ กล้าที่จะแสดงออก

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ถึงพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะในทุกสถานที่และทุกโอกาส ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติธารณ์ บุปผาเดช (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนชีเหล็กเขี้ยวไพรวัลย์วิทยาสังหารจังหวัดร้อยเอ็ด” ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีความเอื้ออาทรภายหลังที่ได้รับการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยม กับระยะติดตามผลที่ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ พุทธา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวันทีสถิตย์พิทยาคมจังหวัดพิจิตร” ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลอง มีทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดทั้งระยะหลังการทดลองและระยะติดตามไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะซึ่งเป็นพฤติกรรมที่พึงประสงค์ให้นักเรียน โดยการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมิจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนแสนสุข จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองมีพฤติกรรมความมิจิตสำนึกสาธารณะที่คงทนและพร้อมที่จะรักษาให้คงไว้อยู่เสมอและเป็นชุดกิจกรรมแนะแนวที่มีคุณภาพ ซึ่งดำเนินการสร้างอย่างถูกเป้าหมาย ตรงตามแนวคิด หลักการทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้อง ย่อมเป็นเครื่องมือทางการแนะแนวที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนอย่างคงทนและได้ผลดี

4. อภิปรายผลตามสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4

สมมติฐานข้อที่ 4 “กลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมิจิตสำนึกสาธารณะจะมีพฤติกรรมความมิจิตสำนึกสาธารณะแตกต่างกัน”จากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ย และรายได้ของครอบครัวต่างกัน มีพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน ซึ่งในการทดสอบสมมติฐานข้อนี้ คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง ซึ่งมีตัวแปรอิสระ 2 ตัวแปร คือ ตัวแปรที่หนึ่งชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมิจิตสำนึกสาธารณะ กับตัวแปรที่สอง คือ ภูมิหลังทางชีวสังคม จากผลการวิจัยไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบกับภูมิหลังทางชีวสังคม ซึ่งผลดังกล่าวจึงไม่สนับสนุนสมมติฐาน ผลเป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมิจิตสำนึกสาธารณะนี้ สามารถใช้ได้ดีและเกิดประโยชน์กับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ไม่จำกัดกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เท่านั้น ดังนั้น ไม่ว่านักเรียนวัยรุ่นตอนต้นเพศใด ผลการเรียนเฉลี่ยระดับใด หรือรายได้ของครอบครัวอยู่ในระดับใด สามารถนำไปใช้และได้รับประโยชน์จากชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา มลทอง (2554) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเอื้อเฟื้อ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ จังหวัดระยอง” ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคม ได้แก่ เพศ ผลการเรียนเฉลี่ยและรายได้ของครอบครัวต่างกัน เมื่อใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเอื้อเฟื้อจะมีพฤติกรรมเอื้อเฟื้อเพิ่มขึ้นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พัทธรา พรหมชาติ (2555) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาริ กรุงเทพมหานคร” ซึ่งพบว่า นักเรียนที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกันหลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานแล้วนั้น ได้พบว่า

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

นักเรียนมีพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุณีย์ พุทธา (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่อง “ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการกับอารมณ์และความเครียดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวันทีสถิตย์พิทยาคม จังหวัดพิจิตร” ซึ่งพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีลักษณะทางชีวสังคม และสัมพันธภาพในครอบครัวต่างกัน มีทักษะการจัดการอารมณ์และความเครียดไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยนี้สรุปได้ว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่มีภูมิหลังทางชีวสังคมแตกต่างกัน หลังการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะจะมีพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไม่แตกต่างกัน

5. อภิปรายผลจากการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบ พบว่า นักเรียนเกิดการตระหนักและเกิดการเรียนรู้เรื่องจิตสำนึกสาธารณะด้านต่างๆ และสามารถสะท้อนความคิดเห็นและความรู้สึกที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงทางด้านพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไปในแนวทางที่ดีขึ้น โดยตัวแบบแต่ละประเภทมีผลช่วยส่งเสริมพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะในแต่ละด้านให้คงทนอยู่นาน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. ตัวแบบบุคคลจริง ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณในชุมชน รักษาสาธารณะสมบัติของชุมชน และเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของทางชุมชน เป็นตัวแบบที่มีลักษณะคล้ายกับนักเรียนมากที่สุด ทั้งระดับการศึกษา พฤติกรรม เพราะเป็นตัวอย่างบุคคลจริงที่เป็นนักเรียนรุ่นเดียวกันและนักเรียนรุ่นพี่ในโรงเรียนเดียวกัน ตัวแบบแสดงพฤติกรรมได้ชัดเจน มีพฤติกรรมการแสดงออกอย่างถูกต้อง จึงทำให้นักเรียนมีความสนใจในการแสดงพฤติกรรมของตัวแบบมากขึ้น และทำให้นักเรียนที่เป็นผู้สังเกตมีความรู้สึกมั่นใจว่าพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงออกมานั้น ตนเองก็สามารถเลียนแบบพฤติกรรมตามตัวแบบได้ดี เกิดความศรัทธา ยอมรับ กระตือรือร้นอยากเลียนแบบพฤติกรรม

2. ตัวแบบสัญลักษณ์ (วีดิทัศน์) ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางด้านความพอเพียงพอประมาณ การตรงต่อเวลา การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเอง ผู้อื่น และส่วนรวม การดูแลรักษาความสะอาดบริเวณโรงเรียน รักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน รักษาสาธารณะสมบัติของทางโรงเรียนเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมของทางโรงเรียน อาสาช่วยเหลือบุคคลในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณในชุมชน รักษาสาธารณะสมบัติในชุมชน เคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมเพื่อประโยชน์ของทางชุมชน อาสาช่วยเหลือกิจกรรมในชุมชน และรักษาสิ่งแวดล้อมในชุมชน ซึ่งตัวแบบวีดิทัศน์นี้ มีความน่าสนใจ จากการที่มีภาพเคลื่อนไหว มีสีสันสดใสสวยงาม มีเสียงบรรยายประกอบ มีเนื้อหาในแต่ละเรื่องไม่ยาวจนเกินไป มีตัวละครที่ดึงดูดใจ และเนื้อเรื่องมีเนื้อหาและตัวละครที่ใกล้เคียงกับนักเรียนกลุ่มทดลอง เช่น เป็นเด็กในวัยเดียวกับนักเรียน ตัวแบบในวีดิทัศน์เรื่อง “โรงเรียนสวยด้วยมือเรา” ตัวแบบในวีดิทัศน์เรื่อง “ร่วมแรง ร่วมใจ” เป็นต้น จากการเสนอตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมในวีดิทัศน์แต่ละเรื่อง ทำให้เกิดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนเกิดการคิด และเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมที่ทำแล้วได้ผลดี และเป็นแรงผลักดันให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะ เห็นความสำคัญและคำนึงถึงประโยชน์ต่อตนเอง ต่อผู้อื่นและส่วนรวม

3. ตัวแบบสัญลักษณ์ (รูปภาพ) ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางการดูแลรักษาความสะอาดบริเวณในโรงเรียน รักษาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน รักษาสาธารณะสมบัติของทางโรงเรียน เคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวมของ

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

ทางโรงเรียน ดูแลรักษาความสะอาดบริเวณในชุมชน รักษาสาธารณะสมบัติของชุมชนเคารพสิทธิการใช้ของส่วนรวม เพื่อประโยชน์ของทางชุมชนและการรักษาสีแกวล้อมในชุมชน ซึ่งตัวแบบรูปภาพนี้ มีความน่าสนใจ มีสีสันสดใส สวยงาม มีลักษณะ เรื่องราว และบริบท สิ่งแวดล้อมเหมือนกับนักเรียน ทำให้นักเรียนสนใจ ใส่ใจ และตั้งใจในการดูรูปภาพมากขึ้น

4. ตัวแบบสัญลักษณ์ (สถานการณ์จำลอง) ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมทางด้านการตรงต่อเวลา และอาสาช่วยเหลือบุคคลในโรงเรียนด้วยความเต็มใจซึ่งตัวแบบสถานการณ์จำลองเป็นตัวอย่างที่ใช้ส่งเสริมพฤติกรรมตรงต่อเวลา และอาสาช่วยเหลือบุคคลในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ ลักษณะเนื้อหาและตัวละครคล้ายคลึงกับนักเรียนมากที่สุด คือเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จึงทำให้นักเรียนเกิดความสนใจ และสังเกตถึงการพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และมีข้อคิดดีๆจากสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนเข้าใจง่าย และสามารถแสดงพฤติกรรมที่ทำแล้วได้ผลดีสอดคล้องกับสถานการณ์จำลอง

5. คำบอกเล่าหรือสารบันทึก (กรณีตัวอย่าง จากข่าว) ช่วยส่งเสริมพฤติกรรมด้านความเสียสละ มีน้ำใจ อาสาช่วยเหลือบุคคลและกิจกรรมในชุมชน ในที่นี้สารบันทึกที่ใช้เป็นกรณีตัวอย่างจากข่าวที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน สะท้อนจิตสำนึกสาธารณะในการอาสาช่วยเหลือโดยการเป็นแบบอย่างที่ดีเพื่อให้นักเรียนสามารถเลียนแบบพฤติกรรมจากการนำเสนอข่าว โดยการพาตัวข่าวมีความน่าสนใจและสร้างความสนใจ เกิดการสร้างพฤติกรรมที่พึงประสงค์ พร้อมทั้งยังแสดงผลการทำพฤติกรรมที่นำมาเป็นแบบอย่างที่ดีอีกด้วย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้นการศึกษาจากตัวแบบทั้งตัวแบบพฤติกรรมของบุคคลจริง ตัวแบบสัญลักษณ์ และสารบันทึกหรือคำบอกเล่า และนำมาฝึกเพื่อพัฒนาพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะทั้งจิตสำนึกสาธารณะต่อตนเอง จิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อโรงเรียน และจิตสำนึกสาธารณะต่อส่วนรวมเพื่อประโยชน์ต่อชุมชน ซึ่งเป็นกิจกรรมผสมผสาน คือ ฝึกทักษะรายบุคคล ฝึกทักษะเป็นกลุ่ม จึงควรมีวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนได้ร่วมกิจกรรมอย่างมีความสุข และแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ระหว่างสมาชิกได้อย่างทั่วถึง

1.2 ครูแนะแนว อาจารย์ ครูที่ปรึกษา หรือผู้ที่ทำหน้าที่แนะแนว ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น สามารถนำชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไปพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยนี้ได้

1.3 ผู้ที่จะนำชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะไปใช้ควรศึกษาคู่มือการใช้ชุดกิจกรรมมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ประกอบย่อยของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และได้รับการฝึกหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีดำเนินกิจกรรมให้บรรลุผลสำเร็จ

1.4 ก่อนลงมือจัดกิจกรรมในแต่ละกิจกรรมควรมีการตกลงกฎ กติกาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้ชัดเจนเพื่อรักษาเวลาให้เป็นไปตามที่กำหนด

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6

The 6th STOU National Research Conference

1.5 ขณะดำเนินกิจกรรมทุกกิจกรรม ครูหรือผู้ดำเนินกิจกรรม ควรเน้นนักเรียนเป็นสำคัญในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้นักเรียนทุกคนได้แสดงความคิดเห็นลงมือปฏิบัติและฝึกพฤติกรรมที่ต้องการพัฒนาเป็นหลัก เพื่อให้นักเรียนเกิดการพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ

1.6 ขึ้นสรุปครูหรือผู้ดำเนินกิจกรรมควรกระตุ้น จูงใจให้นักเรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันและควรประเมินผลความคืบหน้าของการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยวิธีการต่างๆ เช่น การสอบถาม การสังเกตและการสัมภาษณ์ เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการสังเกตและการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมแนะแนวตามเทคนิคตัวแบบเพื่อพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะควรมีการปรับปรุงเนื้อหาสาระเกี่ยวกับพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะให้มีความยืดหยุ่นและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุเหมาะกับการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมเช่นประถมศึกษา หรือ มัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2.2 ควรศึกษาปัจจัยเชิงเหตุอื่นๆ ที่อาจมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น เช่น จิตลักษณะและสถานการณ์ทางสังคมที่อาจมีผลต่อการพัฒนาพฤติกรรมในด้านความมีจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียน

2.3 ควรศึกษาหลักการ วิธีการที่หลากหลายเพื่อส่งเสริมความคืบหน้าของพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะให้มากหลังจากที่ได้รับการพัฒนาพฤติกรรมความมีจิตสำนึกสาธารณะ และส่งเสริมพฤติกรรมจิตสำนึกสาธารณะให้คงทนยาวนาน

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชัยญา บุญรักษ์. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพรตพิทยพยัต กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*

ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อจริยธรรม การวิจัยและการพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิติธารณ์ บุบผาเดช. (2556). *ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมเพื่อพัฒนาความเอื้ออาทรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนขี้เหล็กเขียวไพรวลัยวิทยา จังหวัดร้อยเอ็ด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.*

นงลักษณ์ วิรัชชัย บุบผา เมฆศรีทองคำ และ อธิวัฒน์ ฆะราช. (2551). *การวิจัยนำร่องการใช้ตัวบ่งชี้คุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟิก จำกัด.

บุญทัน ภูบาล. (2549). *การใช้วิธีทัศนละครหุ่นเชิดเป็นตัวแทนเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2. (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.*

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 6
The 6th STOU National Research Conference

- บุษกรณ์ สุวรรณรัตน์. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมขยันหมั่นเพียรของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนจนะชนูปถัมภ์ จังหวัดสงขลา. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พัชตรา พรหมชาติ. (2555). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมมุ่งมั่นในการทำงานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนพระแม่มาลี กรุงเทพฯ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พรทรัพย์ ชื่นในเมือง. (2554). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวตามแนวคิดพฤติกรรมนิยมที่มีต่อการพัฒนาพฤติกรรมการมีจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสตรีราชินูทิศ จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- พรพิณ วิริยากุลภัทร์. (2553). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาจิตสำนึกสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธิดาแม่พระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มิเรียม ชื่นสุวรรณ. (2554). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะชีวิตด้านสังคมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์บางกรวย จังหวัดนนทบุรี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- มนฤดี ธรรมสอน. (2553). การใช้กิจกรรมการเสนอตัวแบบเพื่อส่งเสริมระเบียบวินัยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. (ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- สมร ทองดีและปราณี รามสุต. (2545). แนวคิดในการพัฒนากิจกรรมแนะแนว. ใน *ประมวลสาระชุดวิชาการพัฒนาเครื่องมือและกิจกรรมแนะแนว* (หน่วยที่ 9 ,หน้า 20 – 29) นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุณีย์ พุทธา. (2556). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาทักษะการจัดการ กับอารมณ์และความเครียดของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนวันทีสถิตพิทยาคม จังหวัดพิจิตร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อัญฉา มลิตอง. (2554). ผลการใช้ชุดกิจกรรมแนะแนวเพื่อพัฒนาพฤติกรรมเอื้อเฟื้อของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนระยองวิทยาคมปากน้ำ จังหวัดระยอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, นนทบุรี.
- อ้อมใจ วงษ์มณฑา. (2553). ปัจจัยที่ส่งผลต่อจิตสาธารณะของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันวัฒนธรรมศึกษากัลยาณิวัฒนา.(ปริญญาโทวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, วิทยาเขตปัตตานี.